

Oslo, 18.09.2014

BH/KJ

LOV OM INNSAMLINGSREGISTERET – HØRINGSNOTAT

I høringsnotat av 20.08.2014 foreslår Kulturdepartementet opphevelse av Lov om registrering av innsamlinger som trådte i kraft i 2009. Loven innførte en frivillig registreringsordning for innsamlinger av penger eller gaver.

Innsamlingskontrollen stiller seg i utgangspunktet positivt til oppheving av loven. Departementets forslag får den konsekvens at det overlates til frivilligheten selv å ivareta disse interessene. I denne sammenheng tar Innsamlingskontrollen også i fremtiden sikte på å være en aktiv aktør.

Det er vesentlig at regnskapsstandarder som benyttes er informativ og gir et korrekt og dekkende bilde av den virksomhet som utøves. Regnskapsstandarder for ideelle organisasjoner er under revisjon. IK ønsker her å spille en sentral rolle. Vi krever at rapportering skal skje i henhold til standarden. Slik loven er formulert har denne i tillegg lagt visse begrensninger i forhold til den virksomhet som IK har utført.

En opphevelse av loven vil på mange måter føre til at Innsamlingskontrollen blir friere i forhold til de krav som stilles og oppfølgingen overfor organisasjonene. Dette betyr i praksis at utfordringer i forhold til loven som man tidligere har vært avhengige av å ta opp med Departementet nå kan tas internt mellom organisasjonene og andre aktører som for eksempel Norsk Regnskapsstiftelse. Dette gjelder bant annet:

- krav om offentliggjøring av innsamlingsprosenten
- krav om en innsamlingsprosent på minimum 65 % som vilkår for registrering
- klassifisering av inntekter og kostnader (faste givere, medlemmer, pro bono, mva-kompensasjon etc.)
- periodisering av innsamlingskostnader

Innsamlingskontrollen vil også etter en eventuell opphevelse av loven arbeide for å ivareta givernes interesse i at innsamlinger til ideelle og allmenntilretteleggende formål organiseres og gjennomføres på en betryggende måte. Dette gjelder både i forhold til den etiske siden av innsamlingen og forvaltningen av midlene.

Det er et grunnleggende hensyn og følger av organisasjonsfriheten at denne ikke skal lovreguleres. Opphevelse av loven ivaretar for så vidt dette hensynet. Departementet uttrykker imidlertid ønske om å legge til rette for frivillig registrering i Frivillighetsregisteret. Frivillighetsregisteret ble opprettet i 2009 (som en del av Brønnøysundregistrene) etter initiativ fra de frivillige organisasjonene. Per i dag er rundt 30.000 organisasjoner registrert i dette registeret.

Innsamlingskontrollen mener det er positivt at Departementet ikke innfører registreringsplikt, men mener løsningen med Frivillighetsregisteret ikke møter de mange utfordringene bransjen ser, blant annet i forhold til useriøse aktører. Derfor vil vi fortsette å forvalte et innsamlingsregister som er åpent, demokratisk og styrt av bransjen selv, ikke staten.

Vi kan ikke se at en registrering i Frivillighetsregisteret i seg selv vil ivareta allmennhetens interesser og gi sikkerhet for at de registrerte organisasjoner opptrer i samsvar med god innsamlingsskikk. Det er grunn til å anta at innsamling på litt mer enn «basarnivå» er en såpass spesialisert form for frivillighet som derfor vil tjene på et mer spesialisert register med særlig kompetanse. Det kan også stilles spørsmål ved om en registrering i Frivillighetsregisteret vil tilfredsstillere informasjonsbehovet til giverne.

Som et ledd i bevisstgjøringen av giverne har vi opprettet en OBS-liste. Denne listen omfatter også organisasjoner som for så vidt tilfredsstiller kravene i forhold til regnskapsføring, men hvor formuesforvaltningen og det etiske grunnlag er i strid med hva som kan karakteriseres som god innsamlingsskikk.

Innsamlingskontrollen vil også i fremtiden føre lister over seriøse organisasjoner basert på strenge kvalitetskrav. Vi anser at det er viktig for organisasjonene å vise til at de tilfredsstiller krav som gir en sikkerhet for giverne. Samtidig vil vi også fortsette å fokusere på organisasjoner det er grunn til å stille spørsmålsteget ved. Dette er et ledd i Innsamlingskontrollens arbeid med å bevisstgjøre givere samt å advare mot mulig useriøse innsamlinger og organisasjoner.

Forutsetningen for giverne er at gaven skal tilfalle formålet, og vi anser det for vesentlig å opplyse om organisasjoner/ innsamlinger hvor dette ikke er tilfelle. Innsamlingskontrollen er den eneste aktøren som i dag arbeider aktivt med dette. Det gjør vi i tett samarbeid med aktører som for eksempel Politiet, Forbrukerrådet, Forbrukerombudet, Departementet og Norges Innsamlingsråd.

Innsamlingskontrollen mener det fortsatt er behov for et innsamlingsregister og et organ som ivaretar allmennhetens interesser ved å kontrollere at innsamlinger organiseres og gjennomføres på en betryggende måte, og at forvaltningen av midlene er forsvarlig.

På bakgrunn av at lov om registrering av innsamlinger oppheves vil Innsamlingskontrollen i nærmeste fremtid derfor ta initiativ til å samle organisasjonene og sammen diskutere hvordan Innsamlingskontrollen og mandatet skal bygges for fremtiden.

Med vennlig hilsen

Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge

Børre Hagen
Daglig leder